

Studii: licențiat în studii juridice, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Drept (1998); curs postuniversitar de științe penale la Facultatea de Drept a Universității de Vest din Timișoara (2001); master în drept științe penale și criminalistică (2002) și doctor în drept (2013) la Facultatea de Drept a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca.

Activitate: judecător (din 1998); consilier al ministrului justiției (2005-2007); membru în Comisia pentru Eficiența Justiției din cadrul Consiliului Europei (2005-2006); membru în grupul de lucru pentru redactarea profilului magistratului (2006); participant la redactarea Comentariului la Principiile de la Bangalore privind conduita judiciară adoptat la nivel ONU (Viena, 2007); formator la Institutul Național al Magistraturii, disciplina „etică și deontologie judiciară” (din 2008); membru în Consiliul Superior al Magistraturii (2011-2016); coordonator al proiectului internațional „*Manual on Independence, Impartiality and Integrity of Justice*”. **Publicații:** 18 cărți și monografii în calitate de autor sau coautor, printre care: „Factorii de presiune și conflictele de interese. Ghid pentru judecători” (2007), „Eficiența și echitatea justiției. Standarde europene” (traduceri, 2008), „Corupția și anticorupția în sistemul juridic” (2009), „Ghid de mediere” (2010), „Justiția în opinii și analize, 2004-2010” (2010), „Ghid de mediere penală” (2014), „Admiterea la INM și în magistratură. Ghid practic și legislativ (2012, 2013, 2014), „Concurs de admitere INM și magistratură. Ghid pentru pregătirea concursului (2016, 2017, 2019)”, „Concurs de admitere INM și magistratură. Proba 1: Grile. Penal și procesual penal” (2014, 2015, 2016, 2017); „Concurs de admitere INM și magistratură. Proba 3: Interviu. Etică și deontologie judiciară” (2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018); „Unde-i lege nu-i tocmeală” (2014), „Educație juridică pentru liceeni. Ghid despre drepturi și justiție” (2016, 2017, 2018), „Legea pe-nțeleșul tinerilor” (2017); peste 40 de studii și articole publicate în revistele de specialitate; peste 700 de articole de atitudine privind reforma sistemului juridic, independența justiției, imparțialitatea magistratilor, integritatea judiciară publicate pe blogul personal la adresa <http://cristidanilet.wordpress.com> și pe site-ul www.cristidanilet.ro.

Premii și distincții: premiu de excelență pentru activitatea în reforma justiției, Gala Premiile Media de Excelență, Cluj-Napoca (2008); premiul „Mircea Manolescu” acordat de Uniunea Juriștilor din România pentru lucrarea „Corupția și anticorupția în sistemul juridic” (2009); diploma de onoare și titlul de „Ambasador al Medierii” acordat la Gala Mediatorilor, organizată de Consiliul de Mediere și Centrul Internațional pentru Soluționarea Disputelor – România (2013); premiul la categoria „Cel mai implicat angajat în campanii/proiecte de implicare în comunitate” la Gala „Oameni pentru oameni” organizată de Asociația pentru Relații Comunitare (2014); diploma de apreciere pentru contribuții la educația juridică preuniversitară, Gala Juridice (2016).

Cristi Danileț

Concurs de admitere INM și MAGISTRATURĂ 2019

Proba 3: Interviu. Etică și deontologie judiciară

Editura C.H. Beck
București 2019

AVERTISMENT!

Având în vedere amploarea luată de fenomenul fotocopierii lucrărilor de specialitate, mai ales în domeniul Dreptului, atragem atenția că, potrivit art. 14 și 196 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată, reproducerea operelor sau a produselor purtătoare de drepturi conexe, dacă respectiva reproducere a fost efectuată fără autorizarea sau consimțământul titularului drepturilor recunoscute de legea menționată, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare sau cu amendă. Prin *reproducere*, conform legii, se înțelege realizarea, integrală sau parțială, a uneia ori a mai multor copii ale unei opere, direct sau indirect, temporar ori permanent, prin orice mijloace și sub orice formă.

Nu vă faceți părtași la distrugerea cărții!

Editura C.H. Beck este acreditată CNATDCU și este considerată editură cu prestigiu recunoscut.

Concurs de admitere INM și MAGISTRATURĂ 2019

Proba 3: Interviu. Etică și deontologie judiciară

Copyright © 2019 – Editura C.H. Beck

Toate drepturile rezervate Editurii C.H. Beck

Nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul scris al Editurii C.H. Beck.

Drepturile de distribuție în străinătate aparțin în exclusivitate editurii.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DANILEȚ, CRISTI

Concurs de admitere INM și magistratură 2019 : proba 3 : interviul, etică și deontologie judiciară / Cristi Danileț. - București : Editura C.H. Beck, 2019

ISBN 978-606-18-0896-0

34

Editura C.H. Beck

Calea Plevnei, nr. 172, et. 3-4, Sector 6, București

Tel.: 021.410.08.47; 021.410.08.73

Fax: 021.410.08.48

E-mail: comenzi@beck.ro

Redactor: Claudiu Onișoară
Tehnoredactor: Cătălin Mantu

Cuprins

Prefață..... XI

Abrevieri..... XIII

PARTEA I..... 1

A. Interviu ca probă de concurs1

§1. Condițiile de intrare în magistratură..... 1

§2. Concursul de intrare în magistratură2

§3. Proba de interviu3

§4. Fișa de prezentare.....4

§5. Derularea discuțiilor5

§6. Biletul.....7

§7. Speța de etică.....15

§8. Notarea interviului.....17

B. Dileme ale eticii judiciare. Principiile de la Bangalore.....18

§1. Cei trei „i”18

§2. Profesionalismul.....19

§3. Etica judiciară.....20

§4. Principiile de la Bangalore20

§5. Cele 6 virtuți.....21

C. Metodologia privind organizarea și desfășurarea probei interviului din cadrul concursului de admitere.....25

PARTEA A II-A.....27

A. Instrumente naționale privind magistrații27

Legea nr. 161 din 19 aprilie 2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției.....27

Legea nr. 303 din 28 iunie 2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată31

Codul de procedură penală.....	51
Codul penal	52
Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor	63
Regulament de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii.....	68
Carta interprofesională a judecătorilor, procurorilor și avocaților români	70
Ghid privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media	74
Profilul magistratului în sistemul juridic din România	100
B. Instrumente internaționale privind judecătoria	110
Principiile de Bază ale ONU privind Independența Justiției (1985)	110
Declarația de la Brijuni cu privire la Principiile de Independență a Justiției (2015)	115
Recomandarea CM(2010)12 cu privire la judecătoria: independența, eficiența și responsabilitățile	124
Avizul CCJE nr. 1 (2001) referitor la standardele privind independența puterii judecătorești și inamovibilitatea judecătorilor. Concluzii	136
Avizul CCJE nr. 2 (2001) privind finanțarea și administrarea instanțelor cu referire la eficiența sistemului judiciar și la articolul 6 al Convenției Europene privind Drepturile și Libertățile Fundamentale ale Omului. Concluzie	138
Avizul CCJE nr. 3 (2002) asupra principiilor și regulilor privind care guvernează conduita profesională a judecătorilor, în mod deosebit etica, comportamentele incompatibile și imparțialitatea. 5 ^o) Concluzii privind răspunderea	138
Avizul CCJE nr. 4 (2003) privind formarea inițială și continuă specifice judecătorilor la nivel național și european. Recomandări.....	140
Avizul CCJE nr. 5 (2003) referitor la regulile și practicile privind desemnările la Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Subliniere.....	142

Avizul CCJE nr. 6 (2004) cu privire la procesul echitabil într-un termen rezonabil și rolul judecătorilor în acest proces, luând în considerare mijloacele alternative de soluționare a disputelor. Rezumatul recomandărilor și al concluziilor	142
Avizul CCJE nr. 7 (2005) privind „Justiția și societatea”. Rezumatul recomandărilor și concluzii	151
Avizul CCJE nr. 8 (2006) cu privire la „Rolul judecătorilor în protecția statului de drept și a drepturilor omului în contextul terorismului”. Sumarul recomandărilor și concluziilor	155
Avizul CCJE nr. 9 (2006) privind „Rolul judecătorilor naționali în asigurarea unei aplicări efective a dreptului internațional și european”. Sumarul recomandărilor și concluziilor	156
Avizul CCJE nr. 10 (2007) referitor la „Consiliul Justiției în serviciul societății”. Rezumatul concluziilor și recomandărilor	158
Avizul CCJE nr. 11 (2008) privind „Calitatea hotărârilor judecătorești”. Principalele concluzii și recomandări.....	161
Avizul CCJE nr. 12 (2009) al CCJE și Avizul nr. 4 (2009) al CCPE privind relațiile dintre judecători și procurori	163
Magna Carta a Judecătorilor (Principii fundamentale), 2010	166
Avizul CCJE nr. 13 (2010) privind rolul judecătorilor în executarea hotărârilor judecătorești. I. Concluzii	169
Avizul CCJE nr. 14 (2014) privind justiția și tehnologiile informatice. F. Concluzii – Recomandări.....	171
Avizul CCJE nr. 15 (2012) privind specializarea judecătorilor. Concluzii	171
Avizul CCJE nr. 16 (2013) privind relațiile dintre judecători și avocați. V. Recomandări	172
Avizul CCJE nr. 17 (2014) asupra evaluării activității judecătorilor, calității justiției și respectării independenței sistemului judiciar. J. Recomandări	174
Avizul CCJE nr. 18 (2015) privind poziția puterii judecătorești și relația ei cu celelalte puteri ale	

statului în democrația modernă. VIII: Rezumatul ideilor principale.....	176
Avizul CCJE nr. 19 (2016) privind rolul președinților de instanțe. V: Concluzii și recomandări	179
Avizul CCJE nr. 20 (2017) privind rolul instanțelor în aplicarea uniformă a legii. VIII: Principalele concluzii și recomandări	180
Avizul CCJE nr. 21 (2018) privind prevenirea corupției în rândul judecătorilor. V: Concluzii și recomandări	182
Declarație RECJ privind etica judiciară (2010)	186
Principiile de la Bangalore privind conduita judiciară (2001, 2002, 2007)	200
Comentariu asupra Principiilor de la Bangalore privind conduita judiciară (2007)	210
Carta universală a judecătorului (1999, 2017)	350
Declarația MEDEL de la Sofia (2018).....	362
C. Instrumente internaționale privind procurorii.....	364
Linii Directoare ale ONU privind Rolul Procurorilor (1990)	364
Recomandarea CM (2000)19 privind Rolul procurorului în sistemul judiciar penal	371
Avizul CCPE nr. 1 (2007) privind „Modalități de îmbunătățire a cooperării internaționale în domeniul justiției penale”. Rezumatul recomandărilor	381
Avizul CCPE nr. 2 (2008) privind „Alternativele la urmărirea penală”. Concluzii	382
Avizul CCPE nr. 3 (2008) privind „Rolul Ministerului Public în afara domeniului justiției penale”. Rezumatul recomandărilor	384
Avizul CCPE nr. 5 (2010) cu privire la „Rolul Ministerului Public și justiția pentru minori” (extras)	386
Avizul CCPE nr. 6 (2011) cu privire la relațiile dintre procurori și administrația penitenciarelor. III. Concluzii.....	390

Avizul CCPE nr. 7 (2012) privind „Managementul resurselor de care dispune Ministerul Public”.	
IV. Recomandări.....	391
Avizul CCPE nr. 8 (2013) cu privire la relațiile dintre procurori și mass-media. IV. Recomandări	392
Avizul CCPE nr. 9 (2014) privind normele și principiile europene referitoare la procurori	
CARTA DE LA ROMA	394
Avizul CCPE nr. 10 (2015) privind rolul procurorilor în investigațiile penale. Listă de recomandări	397
Avizul CCPE nr. 11 (2016) al CCPE privind calitatea și eficiența activității procurorilor, inclusiv în lupta împotriva terorismului și a crimei organizate.	
Recomandări.....	398
Avizul CCPE nr. 12 (2017) asupra rolului procurorilor în privința drepturilor victimelor și martorilor în procedurile penale. Recomandări	400
Avizul CCPE nr. (13) 2018 privind „Independența, responsabilitatea și etica procurorilor”. Recomandări	402
Ghid european cu privire la etica și conduita procurorilor („Ghidul de la Budapesta”, 2005)	405
D. Rugăciunea unui judecător	413

PARTEA I

A. Interviu ca probă de concurs

§1. Condițiile de intrare în magistratură

Admiterea în magistratură a judecătorilor și procurorilor se face exclusiv prin *concurs*, pe baza competenței profesionale, a aptitudinilor și a bunei reputații, în condiții de transparență și egalitate. Cel care se prezintă la concursul de admitere în magistratură, trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții prevăzute în art. 14 alin. (2) din Legea nr. 303/2004¹:

- a) are cetățenia română, domiciliul în România și capacitate deplină de exercițiu;
- b) este licențiat în drept;
- c) nu are antecedente penale sau cazier fiscal și se bucură de o bună reputație;
- d) cunoaște limba română;
- e) este apt, din punct de vedere medical și psihologic, pentru exercitarea funcției.

Pentru candidatul la concursul de recrutare directă în magistratură se cere în plus condiția deținerii unei anumite calități, din cele expres arătate în art. 33 alin. (1) din Legea nr. 303/2004: foștii judecători și procurori care și-au încetat activitatea din motive neimputabile, personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 87 alin. (1), avocații, notarii, asistenții judiciari, consilierii juridici, executorii judecătorești cu studii superioare juridice, personalul de probațiune cu studii superioare juridice, ofițerii de poliție judiciară cu studii superioare juridice, grefierii cu studii superioare juridice, persoanele care au îndeplinit funcții de specialitate juridică în

¹ Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată (M.Of. nr. 826 din 13 septembrie 2005), cu ultimele modificări aduse prin Legea nr. 242/2018 (M.Of. nr. 868 din 15 octombrie 2018).

aparatură Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi sau al Consiliului Legislativ, în Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Române și Institutul Român pentru Drepturile Omului, cadrele didactice din învățământul juridic superior acreditat, precum și magistrații-asistenți, cu o vechime în specialitate de cel puțin 5 ani.

§2. Concursul de intrare în magistratură

Potrivit Regulamentului privind concursul de admitere și examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii¹ și proiectului de Regulament privind organizarea și desfășurarea concursului de admitere în magistratură² sunt trei probe de concurs, grupate în două etape³:

1. *prima etapă* este eliminatorie și constă în susținerea a două probe scrise eliminatorii:

a) un test-grilă de verificare a cunoștințelor juridice, teoretice și practice, susținut la următoarele discipline: drept civil, drept procesual civil, drept penal, drept procesual penal;

b) o probă scrisă de verificare a cunoștințelor juridice, teoretice și practice, susținut la aceleași patru discipline.

2. *a doua etapă* constă în susținerea unui interviu.

Numai candidații declarați *admiși la testul-grilă* de verificare a cunoștințelor juridice pot participa la proba scrisă de verificare a cunoștințelor juridice. Nota obținută la prima etapă este suma notelor obținute la primele două probe.

¹ Aprobare prin Hotărârea Plenului CSM nr. 91/2019 (M.Of. nr. 455 din 6 iunie 2019).

² La data finalizării prezentei lucrări, proiectul încă nu era adoptat de CSM.

³ Anunțurile pentru concursul din acest an se vor posta pe site-ul INM la sfârșitul lunii iunie 2019. Probele se vor desfășura în lunile august-octombrie 2019. Dacă se va aproba și un concurs pentru recrutarea directă în magistratură, acesta se va desfășura simultan cu cel de admitere la INM.

Sunt declarați *admiși în etapa a doua* candidații admiși la fiecare dintre cele două probe, în ordinea descrescătoare a notei obținute la prima etapă, în limita unui număr egal cu o dată și jumătate din numărul de locuri scoase la concurs, în cazul unui număr impar de locuri rotunjirea făcându-se la numărul mai mare. Numărul candidaților admiși în etapa a doua se suplimentează în cazul mediilor egale cu cea a ultimului candidat admis.

Pentru detalii privind înscrierea la concurs, organizarea acestuia, modul de derulare a fiecărei probe de concurs și de efectuare a verificărilor ulterioare concursului, recomand lucrarea subsemnatului, „Concurs de admitere INM și magistratură. Ghid pentru pregătirea concursului (Editura C.H. Beck, ediția 2019)”.

§3. Proba de interviu

Proba interviului se susține în fața comisiei de examinare din care fac parte un psiholog, doi judecători, un procuror și un cadru universitar, desemnați de Consiliul Superior al Magistraturii, la propunerea Institutului Național al Magistraturii. Intervievarea candidaților are drept scop identificarea aptitudinilor, motivațiilor și elementelor de etică specifice profesiei de magistrat. Se urmărește, de asemenea, să se vadă dacă individul este încă educabil, dacă se pretează la funcția de magistrat și la efortul susținut intelectual și de continuă pregătire pe care trebuie să îl depună în deceniile următoare.

Potrivit *Metodologiei privind organizarea și desfășurarea interviului* elaborată de INM, aspectele investigate în cadrul interviului sunt următoarele:

- a) aptitudinile specifice profesiei de magistrat;
- b) motivația pentru a accede în profesia de magistrat;
- c) raportarea la principii și valori morale, inclusiv la valori precum independența justiției, imparțialitatea magistraților, integritatea.

Desfășurarea interviului presupune parcurgerea a trei etape, detaliate mai jos:

- 1. discuții pe baza fișei de prezentare;
- 2. dialog, care are la bază analiza unui proverb, citat, maxime etc.;

3. discuții asociate opiniilor exprimate de către candidat, cu privire la o speță cu elemente de etică corelate cu specificul profesiei.

Elaborarea subiectelor și examinarea candidaților sunt realizate de comisia de examinare.

Cel mai târziu cu 24 de ore înainte de desfășurarea interviului veți găsi pe pagina de internet a INM și a CSM lista candidaților care au trecut de prima etapă de concurs, cu repartizarea pe comisii și ora prezentării.

Veți avea asupra dumneavoastră cartea de identitate. Nu puteți însă deține nicio sursă de informare sau mijloc de comunicare ori de transmitere de date și nu puteți depăși timpul alocat, căci acestea vor fi considerate fraudă.

Susținerile orale se înregistrează audio; înregistrările se păstrează un an, după care se distrug. La cererea dvs., după sfârșitul concursului, aveți dreptul de a intra în posesia înregistrării audio și a borderourilor de notare din partea fiecărui membru al comisiei de interviu, precum și a raportului întocmit de psiholog în urma verificării aptitudinii psihologice, dar numai cele care se referă la dvs., nu și la alți concurenți¹.

§4. Fișa de prezentare

Înainte de a începe interviul propriu-zis veți completa o fișă de prezentare. Formularul acestei fișe se publică pe internet, pe pagina de web a INM, de unde îl veți descărca și îl veți completa până la data prezentării la interviu. Fișa de prezentare completată o veți preda reprezentanților comisiei de admitere.

Această fișă de prezentare este un instrument destinat a oferi informații preliminare comisiei care va realiza interviul. Fișa nu se notează, ci are o valoare informativă.

Formularul folosit până acum cuprinde date din C.V.: numele și prenumele; Universitatea și anul absolvirii facultății de drept; domenii de interes profesional; alte studii universitare absolvite sau în curs de absolvire; ocupații și experiențe profesionale; modele profesionale/umane/culturale (argumentați în maxim 50 de cuvinte); limbi străine

cunoscute (nivel începător, mediu sau avansat); abilități operare computer; hobby-uri (activități preferate pentru timpul liber).

§5. Derularea discuțiilor

În cadrul discuțiilor purtate, cei cinci membri ai comisiei de examinare verifică dacă cel care concurează are aptitudini specifice pentru profesia de magistrat: comunică eficient, gândește autonom, are capacitatea de a rezolva probleme și de a coopera cu cei din fața sa, este sincer, spontan, argumentează ceea ce susține, înțelege realitățile sociale, înțelege conceptele folosite, utilizează corect limba română. Se verifică motivația pentru a accede în profesia de magistrat, atât aspectele intrinseci (curiozitate, interes științific, spirit justițiar etc.), cât și cele extrinseci (venit, stabilitate etc.). La chestiunea de etică interesează capacitatea de a identifica problemele aflate în discuție, analizarea opțiunilor posibile, implicarea concurentului în elaborarea soluției.

Membrii comisiei vă vor „citi” încă de la primul moment în care intrați în sală – deci aveți grijă cum sunteți îmbrăcați, cum salutați, cum vă mișcați, cum vă așezați. Limbajul corpului spune multe despre caracterul unui om. Rețineți că indecența sau senzualitatea nu își au locul în sala de examinare.

În fața comisiei se va purta o discuție referitor la pregătirea dvs. anterioară și la motivul pentru care doriți să optați pentru funcția/profesia de magistrat, eventual de ce vreți să renunțați la o carieră pe care o aveți în prezent. Nu vă axați pe chestiunile exclusiv materialiste, ci insistați pe chemare/vocație, importanța socială a profesiei, tradiția în familie, stadiul actual al societății etc.

Veți fi întrebați despre pasiuni, calități, defecte. Despre lucruri dificile și stresante pe care le-ați făcut sau întâmpinat. Despre profesii sau ocupații anterioare și despre familie. Despre prezența dvs. pe rețelele de socializare. Despre cărți citite, filme văzute, studii urmate. Despre calități care vă recomandă și lucruri care mai trebuie îmbunătățite în ceea ce vă privește. Dacă ați avut vreun contact cu organele judiciare până acum. Dacă ați apelat la modalități neoneste pentru a vă rezolva problemele cu autoritățile.

¹ Acest drept este prevăzut de Hotărârea Plenului CSM nr. 926/2014.